

zij het ook slechts in vluchtigen trek, U zal pogen te wijzen op *het verband, waarin het recht zich tegenover God den Heere heeft te weten*. Een onderwerp, naar ik meen, aan deze ure passend. Aangewezen toch voor de inwijding van den leerstoel, die nog — zij het slechts kort! — de eenige is, die in de rechtsgeleerde faculteit dezer Stichting werd bezet, kwam zij mij voor te eischen de te behandelen stof binnen de grenzen dier wetenschap te kiezen, waarin, naar het Michelet van de rechtswijsbegeerte getuigt, de wetenschap des rechts in haar geheelen omvang tot den hoogsten bloei komt ¹⁾. En lettende tevens op het karakter der Vereeniging, door wie deze School gesticht werd, alsmede op den nood, — het ontrokken van Staat en recht aan hooger beginsel, — die ook den mij toegewezen leerstoel vestigen deed, zoo geloof ik mij niet verre buiten den daardoor als van zelve getrokken kring van gedachten te bewegen, wanneer ik achtereenvolgens tracht te ontwikkelen,

ten eerste: het verheven karakter van het staatsgezag; het goddelijk recht dier heerschappij;

ten andere: hoe de wijding, die aan het positieve recht naar deszelfs bestemming toekomt, en die verkeerdelijk soms geacht is hierin te bestaan, dat dit recht kopie heeft te zijn van eene hoogere, z. g. natuurlijke of goddelijke, regeling der rechtsbetrekkingen welke, al mag zij dit niet openbaren, nochtans in zich zelve aan de voorwaarden van bindend aanzien voldoet; —

veeleer; en dit ten derde; hierin ligt, dat het positieve recht, eene zelfstandige vertolking van gedachten Gods, Diens Wet, en wel naar eigen trant, verkondigen moet.

Of; op eenigszins andere wijze uitgedrukt; dat, ofschoon wel een *droit divin* bestaat, er niet een goddelijk recht in den zin van een natuurrecht is, waarvan het dusgenaamde positieve recht afdruk zou moeten wezen, en daarom van verheven bestemming, maar dat dit deswege een heiligen stempel heeft, wijl zich Godes Wet, ofschoon die noch in haar vollen omvang, noch in hare eigenlijke diepte

¹⁾ C. L. Michelet, *Naturrecht oder Rechts-philosophie*, 1866. Bd. I. S. 1.